

David Púchovský

VRAZDA NA ODPOČÍVADLE

Skutočný príbeh Jána Molnára a Lubora Masára,
prvých Slovákov odsúdených na doživotie, a ich obetí

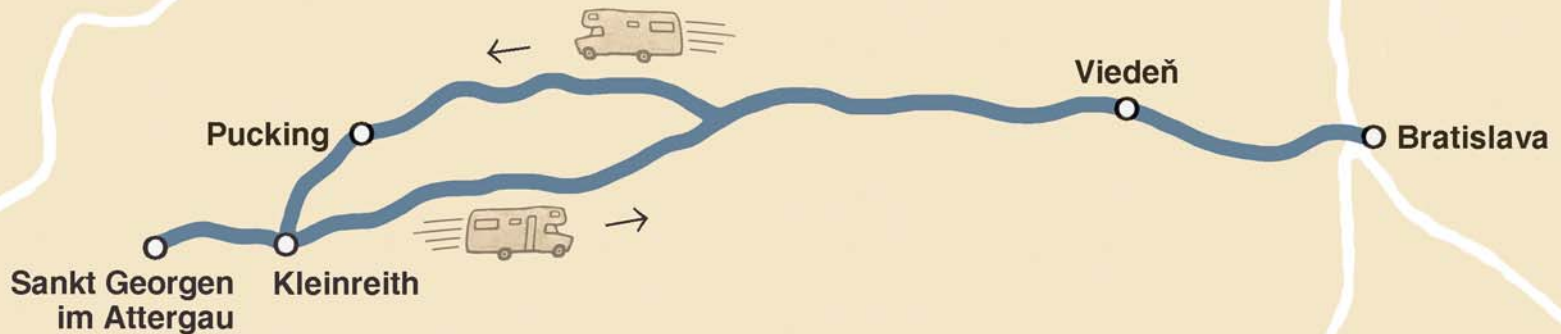
18+

VRAŽEDNÁ CESTA

Približná trasa cesty Jána Molnára a Ľubora Masára, ktorá sa začala rôznymi peripetiami na viacerých miestach na Slovensku. Keď sa im konečne podarilo dostať z Bratislavy do Viedne, pokračovali ďalej do Rakúska. Tam sa na niekoľkých odpočívadlách stali strojcami najväčších hrôz.

N E M E C K O

R A K Ú S K O

Pucking – odpočívadlo, na ktorom došlo k útoku na mladomanželov

Kleinreith – v miestnom lesíku bol vyložený takmer na smrť dobitý René

Sankt Georgen im Attergau – neďaleko mesta vyložili telo mŕtvej Gabriëlle na odpočívadle

M A Ď A R S K O

Dixit

David Púchovský

VRAŽDA NA ODPOČÍVADLE

**Skutočný príbeh prvých Slovákov
odsúdených na doživotie
a ich obetí**

Dixit

Autor textu © David Púchovský, 2022
DTP a obálka © František Jablonovský, 2022
Jazyková korektúra Adriana Matoláková

Vydalo Vydavateľstvo Dixit, s. r. o., 2022, www.dixit.sk

ISBN: 978-80-89662-40-1

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná ani šírená
v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek prostriedkami
bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Na pamiatku
Gabriëlle a Reného

DAVID PÚCHOVSKÝ (1990, Bratislava) vyštudoval žurnalistiku na Univerzite Komenského. V minulosti pracoval ako reportér *Nového Času*, posledné roky sa venuje sociálnym sieťam, marketingu a strategickej komunikácii. V súkromí organizuje zájazdy na zápasy NHL cez projekt *Eurolanche*. O svojich novinárskych zážitkoch napísal dve knihy: *Unesené* (2015) a *Nehanebný bulvár* (2020). Udalosťami z dávnej minulosti sa prvýkrát venoval v diele *Katastrofa letu 001 na Zlatých pieskoch* (2019), ktorá vyšla aj v českom jazyku. Je autorom výstavy *Pád lietadla v Bratislave na Zlatých pieskoch*, na ktorej sú aj trosky z predmetného lietadla, vyložené v roku 2020 (Múzeum dopravy v Bratislave 27. júla 2021 – 31. mája 2022).

Na fotografii je autor knihy na odpočívadle Pucking pár dní pred 31. výročím vraždy. V ruke drží snímku z videa Gabriëlle, ktorá zaznamenala polohu oboch karavanov niekoľko sekúnd po tom, čo bol v jednom z nich napadnutý jej manžel, o čom v tej chvíli netušila.

david.puchovsky@eurolanche.com

www.facebook.com/puchovsky

O B S A H

PROLÓG	9
Poďakovania	16
Béčkový horor 1	19
PRVÁ ČASŤ: DVA SVETY	22
Molnár	24
INTERMEZZO	39
Šampusová Róža	39
POKRAČOVANIE PRVEJ ČASTI: DVA SVETY	71
Masár	71
Gabriëlle a René	76
DRUHÁ ČASŤ: VRAŽDA NA ODPOČÍVADLE	86
Prepustení!	88
Vysnená cesta na západ	98
23. august 1990	105
Návrat domov	114
Šialený výlet	121
TRETIA ČASŤ: NA CESTE K DOŽIVOTIU	130
Pán neznámy Fritz	132
Dolapenie „beští z diaľnice“	141
Zbohom, Gaby	150
To ten druhý	161
Súdny proces	193
Rozsudok	225

ŠTVRTÁ ČASŤ: 31 ROKOV	244
Molnár	247
Masár	267
René	290
PIATA ČASŤ: HRA SA SKONČILA?	296
Posledné slovo	298
Moták	301
EPILÓG	305
Béčkový horor 2	307
Bad Moon Rising/Vychádza zlý mesiac	309
PRÍLOHY	311
Obrúsok a báseň Jána Molnára	
Almanach Lubora Masára	
Spomienky Štefana Mlynaroviča	
Spomienka ďalšieho spoluväzňa	
Reakcia ZVJS	

PROLÓG

OD ROKA 1990 DO KONCA ROKA 2020 došlo podľa policajných štatistík na území Slovenskej republiky k 3 204 vraždám. Ďalších niekoľko desiatok, možno až stoviek vrážd spáchali osoby pôvodom zo Slovenska v zahraničí.

Za každou jednou vraždou sa skrýva osobný príbeh. Príbeh obete či obetí, príbeh vraha či vrahov. Príbehy poškodených rodín – poškodených vraždou, stratou blízkej osoby, ale aj konaním svojho príbuzného, ktorého vinou budú už doživotne nosiť na čele nálepku „rodina vraha“.

V roku 2021 si v slovenských väzniciach odpykávalo doživotný trest odňatia slobody päťdesiatosem väzňov, len mužov. Takmer všetci majú odlišné priezviská. Výnimkou sú nedávno odsúdené dvojčičky, bratia Krátky, a Masár s Molnárom, čo je ďalšia perlička tohto príbehu. Narkoman Henrich Masár zavraždil troch ľudí, rukou Ladislava Molnára zahynuli dvaja dôchodcovia. Prekliate priezviská... V zostave najväčších slovenských zločincov môžeme nájsť sériových i masových vrahov, mafiánov, psychopátov, ale aj takých, ktorí síce nikdy nevráždili, no vďaka zásade „trikrát a dost“ sa spoza mreží asi už nikdy nedostanú.

Toľko vrážd, toľko vrahov, toľko na doživotie odsúdených väzňov... Prečo som si vybral práve prípad ešte z čias Českej a Slovenskej federatívnej republiky? Veď išlo „len“ o jednu obeť dvojice kriminálnikov. História kriminalistiky nám predtým aj potom ukázala oveľa väčšie zverstvá. Čím to je, že sa ma zmocnila takmer zabudnutá vražda a na niekoľko rokov mi opantala myseľ?

O existencii vraždy na odpočívadle som sa po prvýkrát dozvedel pravdepodobne až v roku 2015, teda v roku jej dvadsiateho piateho

výročia. Svoju krátku novinársku kariéru som pomaly končil v deníku *Nový Čas*. Za svoju poslednú veľkú reportáž som si zvolil dvojitý rozhovor s Jánom Molnárom a Ľuborom Masárom, právoplatne odsúdenými vrahmi. Rozhovor vyšiel pri príležitosti štvrtstoročia od hroznej udalosti, keď obaja muži mohli po prvýkrát požiadať o podmienené prepustenie.

Keďže nikto iný spomedzi slovenských väzňov nebol pred nimi odsúdený na doživotie, boli prví, ktorí sa dožili takejto životnej príležitosti. Ako sa neskôr ukázalo, o prepustenie mohli požiadať dokonca o päť rokov skôr. Zraky ostatných na doživotie odsúdených väzňov sa v roku 2015 upierali na Molnára s Masárom. Podarí sa im dostať z doživotia von alebo je to naozaj beznádejné?

Keď som v uvedenom roku kontaktoval holandských novinárov, ktorí sa ako mladí reportéri priamo zúčastnili na súdnom pojednávaní v Bratislave začiatkom deväťdesiatych rokov minulého storočia, zostali v šoku. O inštitúte podmieneného prepustenia nemali šajnu. Šok sa postupne preniesol na rodinu zavraždenej, ako aj jej manžela, policajtov, sudcov, stále v službe či na dôchodku, a ďalších pamätníkov prípadu, ktorým v rokoch 1990 až 1992 žilo celé Holandsko.

S jedným z holandských reportérov sme spravili vzájomne výhodný obchod. Ako prvý novinár som priniesol naraz dvojitý rozhovor s Molnárom a Masárom v jednom článku. Preklad som poskytol holandskému kolegovi. Ten na revanš vyhledal manžela zavraždenej ženy v Holandsku a spravil s ním rozhovor. Až na jednu malú, nepatrnú výnimku pred mnohých rokov to bolo po prvýkrát, čo sa muž k tragickej udalosti verejne vyjadril.

Ten muž sa volal René Widdershoven. V auguste 1990 žil šťastný život so svojou manželkou Gabriëlle. Ukončil ho jediný moment – keď ju dvaja Slováci zavraždili a jeho samého sa pokúsili rovnako skántriť.

Slová, ktoré René adresoval holandskému novinárovi, ma emočne dostali. Napriek krátkemu pôsobeniu v médiách som mal (ne)šťastie na spracovanie mnohých reportáží, z ktorých časť mi trhala srdce. Ale to, čo povedal René, to, ako pôsobil na fotografii, mnou zamávalo. Do fotoaparátu hľadela tvár mŕtveho muža, ktorému sa život skončil pred dvadsiatimi piatimi rokmi stratou jeho jedinej životnej

lásky. Tvár plná utrpenia. Tvár bez zmyslu života. Tvár človeka, ktorého osud poznačili moji krajanovia.

Na Reného slová som nikdy nezabudol. Roky som sa pohrával s myšlienkou napísať knihu o celej udalosti. Musel dozrieť ten pravý čas. Písať nasilu by sa mi nevyplatilo.

Nasledujúce roky som ostal v listovom kontakte s Jánom Molnárom a Luborom Masárom. Prvý z dvojice mi párkrát zatelefonoval. Aj keď sa napokon náš kontakt na istý čas prerušil, znovu som ho obnovil, keď som cítil, že do začiatku písania knihy mi zostáva čoraz menej času.

Za poskytovanie rozhovorov som im nikdy nič nesľúbil, nikdy som im nič nezaplátil. Keď listová korešpondencia pokračovala a ja som dostával odpovede na svoje otázky, ponúkol som im ako formu vďačnosti finančný príspevok na poštovné, telefónny kredit či písacie potreby. Molnár odmietol, jemu som spravil iba prepis približne štyridsiaticich strán jeho pohľadu na celý prípad. Masárovi som poslal pár eur na základné potreby, nie ako odmenu. K obojm „darom“ došlo až potom, čo som mal od oboch získané všetky informácie, ktoré som potreboval.

Molnárovi ani Masárovi som nikdy nehovoril, že táto kniha bude ich obhajobou. Obaja dodnes cítia krivdu. Molnár svoj podiel viny absolútne odmieta. Masár sa priznáva k spoluzodpovednosti, no účasť na najťažšom zločine popiera.

Nikdy sme sa nerozprávali o tom, že by som mal knihu napísať tak, aby som napríklad našiel v súdnom archíve nezrovnalosť a prišiel na to, že buď sú nevinní obaja, alebo jediný vinník je ten druhý. Ak niektorý z nich nadobudol taký pocit, tak je to, bohužiaľ, jeho problém, lebo nič podobné som im nesľúbil.

Svoj názor na celý prípad som im nikdy neuviedol – snažil som sa byť až do napísania takmer posledného slova tejto knihy maximálne objektívny. Nemôžem povedať, že som na začiatku mal pochybnosti o ich vine, ale bol som pripravený čeliť neočakávaným odhaleniam, ktoré by možno niektorému z nich reálne mohli pomôcť dostať sa niekedy von spoza mreží.

Rozhovor, ktorý som publikoval v *Novom Čase*, nebol písaný v zmysle spochybňovania rozsudku či ľútosti voči obvineným. Išlo

o suchý spravodajský rozhovor bez publicistickej vsuvky v podobe analýzy, komentára či inej formy názoru autora.

K zaujatiu svojho názoru som sa rozhodol pri písaní tejto knihy. Spočiatku som si myslel, že môj názor by mal byť v úzadí a ten vlastný by si mal utvoriť každý čitateľ na základe mnou reprodukovaných dobových dôkazov, svedectiev a výsluchov. Lenže kniha nie sú noviny, pre ktorých spravodajskú časť by mala byť príznačná autorova nezávislosť. Kniha ponúka autorom pestré žánre a spôsoby sebarealizácie. Preto som sa rozhodol, že ako autor využijem neobmedzenosť knižnej publikácie a o svoj názor sa s verejnosťou podelím. Kniha mi garantovala aj omnoho väčší priestor na realizáciu ako jeden krátky novinový článok.

Na rozdiel od verejnosti som mal jednu výhodu – pri tvorbe knihy som prečítal tisíce strán vyšetrovacieho spisu a stovky strán rozhovorov zo vzájomnej korešpondencie s odsúdenými. Zhováral som sa s pamätníkmi prípadu a dostal som sa k materiálom, ktoré už mali dávno zostať zapadnuté v archívoch. Toto všetko predstavuje dohromady možno aj desaťtisíc strán.

Publikovať všetko do jednej knihy by bolo nemožné a pre čitateľa by to bolo tak či tak únavné a nezáživné. Preto je kniha iba výťahom kľúčových informácií, ktoré som považoval za vhodné pre tvorbu prirodzeného vplyvu na nezávislý názor čitateľa.

Aby som čitateľov neobral o moment vyvrcholenia či nebudaj na nich po celý čas nevplýval, svoj názor som si nechal až na úplný záver publikácie.

Prečo by vôbec mala existovať pochybnosť o rozsudku Mestského súdu v Bratislave z roku 1992, ktorý bol neskôr potvrdený Najvyšším súdom Slovenskej republiky? Každý rok sa zo zahraničných médií, hlavne zo Spojených štátov amerických dozvedáme, ako sa na slobodu dostáva na doživotie odsúdený väzeň, niekedy aj po tridsiatich či päťdesiatich rokoch, ktorý si svoj trest odpykával neprávom. Súd získal medzičasom nové dôkazy o starom skutku, ktoré jeho zodpovednosť vylučujú. Áno, pripúšťam, človek je tvor omylný a veľmi zriedka sa táto omylnosť vyskytuje aj pri vynášaní najprísnejších rozsudkov. Koľko nevinných životov vyhaslo pri trestoch smrti? Zopár určite. Prečo by to isté nemohlo platiť na Molnára a Masára?

Rozhodol vtedajší senát pod tlakom zahraničných médií a vlád, ktoré sa na mladú demokraciu pozerali cez prsty? Chcel prokurátor vylepšiť renomé krajiny, ktorá sa po desaťročiach otvorila svetu? Aj tieto otázky som si uložil do hlavy počas akejsi spätnej kontroly vyšetrovacieho spisu.

Spracovanie rozsiahleho spisového materiálu mi dalo zabrať. Bolo to ťažšie, než som si predstavoval. Molnár s Masárom sa vzájomne od začiatku obviňovali, fabulovali, zľahčovali, konštruovali. Veľmi dobre si po svojom zadržaní uvedomili, že tentoraz im nejde len o pár rokov v žalári ako v minulosti, ale o celý zvyšok života. Svojimi výpoveďami spôsobili informačný chaos, v ktorom bolo vtedajším sudcom, prokurátorom i obhajcom ťažko orientovať sa.

Keď som si po rokoch čítal množstvo výsluchov oboch odsúdených, rozsudok senátu a napokon našu listovú komunikáciu, mal som v hlave mišmaš. Práve z tohto dôvodu sa každá z piatich hlavných častí knihy začína krátkou technickou poznámkou, v ktorej vysvetľujem spôsob spracovania nasledujúcich strán textu. Úprimne som sa snažil hľadať prieniky vo výpovediach v spojení s vlastným názorom, aby som priniesol komplexnú rekonštrukciu toho prekliateho augustového dňa a okolností, ktoré mu predchádzali a ktoré po ňom nasledovali.

Aby to bolo spravodlivé, na osobitných stranách som poskytol priestor na obhajobu odsúdeným – a aby necítili zaujatosť, nezvolil som štandardnú cestu napísania predhovoru akejkoľvek tretej osobe.

Bola to pre mňa pavučina, ktorá sa mi rozpletala veľmi ťažko. Pri písaní som cítil obrovskú frustráciu. Frustráciu zo vzájomného neko-nečného obviňovania Molnára a Masára. Bojovali o svoju slobodu za každú cenu. Ako sa k celej veci postavia po troch desaťročiach? Budú rovnakí? Prinesú nové informácie, ktoré zvrátia prípad v ich prospech? Alebo sa priznajú? Aj to je súčasťou záveru tejto knihy.

Prípad vraždy na odpočívadle si ma získal aj tým, že priniesol niekoľko pozoruhodných rozmerov.

Molnár a Masár sa stali iba druhou a treťou osobou na Slovensku, ktoré boli po páde komunistického režimu odsúdené na doživotný trest odňatia slobody. Prvou bol Čech Jiří Šouta, ktorý vraždil v Bratislave a doživotie si odpykáva v Čechách. Keďže Molnár je maďarskej

národnosti, Masár sa stal prvým rodeným Slovákom, ktorý si vypočul verdikt o najťažšej forme trestu.

Ako som rátal, stále mi vychádzalo, že pri spočítaní všetkých trestov Jána Molnára s veľkou pravdepodobnosťou neexistuje v histórii Slovenskej republiky a zároveň (minimálne) slovenskej časti Československa od roku 1918 väzeň, ktorý by strávil za mrežami viac dní ako on. Molnárovi patrí prvé miesto aj v tom, že sa do väzby v prípade vraždy na odpočívadle dostal o deň a pol skôr ako Masár.

Pri Masárovi „hrozí“, že sa raz po smrti Molnára stane najdlhšie bez prestávky sediacim väzňom na Slovensku. Ak sa mu nepodari dostať sa na slobodu a dožije sa vysokého veku, prekoná svojho dávneho kamaráta aj v počte dní svojho života, ktoré strávil za mrežami.

Neboli to len suché štatistiky, zaujímavé čísla a prvenstvá, čo priťahlo moju zvedavosť. Bolo to o šialenej hre osudu, ktorá 23. augusta 1990 spojila mladý manželský pár s dvoma neznámymi ľuďmi. Kombinácia, ktorá sa im všetkým stala osudnou.

Boli to drobné čriepky a fragmenty, ktoré z tejto na pohľad štandardnej vraždy spravili pre mňa prípad neveriteľných rozmerov. Už samotný fakt, ako si René pár hodín pred tragédiou spieval pieseň o smrti a blížiacej sa hrozbe, hovorí za všetko. Podobných momentov je tak veľa, že sa mi im ani nechcelo veriť.

Prostredníctvom štúdia spisov som chcel poukázať aj na niekoľko dezinformácií, ktoré sa v súvislosti s týmto prípadom dodnes šíria. Áno, niektoré hrajú v neprospech vrahov. Ako profesionál pôsobiaci na pozícii bojujúcej proti hoaxom som sa musel vyrovnáť aj s touto skutočnosťou.

Písanie o takom zbytočnom a tragickom konci dvoch mladých životov mi ponúklo pohľad do najväčšieho zla ľudskej duše. Počas mesiacov, ktoré som strávil študovaním spisov a písaním textu, som to zlo cítil vo svojej hlave takmer neustále. Žiadna kniha sa mi nepísala tak ťažko ako táto. Niežeby nebolo o čom písať. Práveže bolo toho dosť, ale obsah bol strašný. Bolo by ľahké s tým prestať a na všetko zabudnúť. Nerýpať sa už v minulosti, žiť si radostný život bez starostí. Nešlo to. Dennodenne som mal pred očami fotografiu

Reného z roku 2015. Zúfalosť, bezradnosť, výčitky. Tak sa na mňa cez objektív fotoaparátu pozeral. Nemohol som nechať jeho osud zapadnúť prachom v zabudnutí. Chcel som svetu zanechať jeho odkaz...

Odkaz tragických rozmerov.

Odkaz, aký vrtkavý je život.

Odkaz všetkým, ako si treba dávať pozor.

Odkaz všetkým budúcim vrahom, že na nich všetkých vždy dôjde.

Odkaz ľudstvu, že toto by sa nemalo stávať.

V Bratislave 23. augusta 2021

David Púchovský

Podakovania

NA ROZDIEL OD PRÍBEHU KNIHY *Katastrofa letu 001 na Zlatých pieskoch* o nehode lietadla v Bratislave v roku 1976 som v prípade vraždy holandskej turistky v Rakúsku rukami dvoch Slovákov bol už na svete. Písal sa august 1990. Mal som tri mesiace, takže na medializáciu ostro sledovaného vyšetrovania a napokon súdneho procesu z prelomu rokov 1991 a 1992 som nemal šancu pamätať si. Preto tak ako pri lietadle, aj pri vražde som sa musel spoľahnúť na ochotných pamätníkov, ktorí majú o čosi viac rokov ako ja a ktorí mi s tvorbou tejto knihy pomohli.

V prvom rade sa chcem poďakovať bývalému holandskému novinárovi Henkovi Langenbergovi. Ako mladý novinár denníka *De Limburger* sa zúčastnil na súde v Bratislave. Ochotne odpovedal na moje otázky, priblížil mi atmosféru pojednávania a v neposlednom rade bol tým človekom, s ktorým som bol vyše šesť rokov v nepravideľnom kontakte, keď sme dumali nad tým, či sa pustíme do napísania spoločnej knihy, alebo to celé necháme tak. Henk bol pre mňa živým dôkazom, že záujem o dávny prípad krutého činu medzi holandskými pamätníkmi naďalej trvá. Taktiež sa mu chcem poďakovať za snahu opakovane oslovovať rodiny manželov Widdershovenovcov kvôli tejto publikácii. Napokon sa rozhodli neodpovedať na moje otázky, čo je po rokoch trápenia pochopiteľné.

Nemôžem nespomenúť bývalého holandského vyšetrovateľa Berta Spoelstru. Keď sa v roku 2015 holandskí novinári odo mňa dozvedeli, že Ján Molnár a Ľubor Masár sa teoreticky ako prví na doživotie odsúdení slovenskí väzni môžu dostať na slobodu, nastala v ich krajine menšia panika. Jej následkom sa stala kniha *Bad Moon Rising*, ktorú napísal Bert na žiadosť rodín manželov Widdershovenovcov, aj keď samotný prípad ako policajt nevyšetroval. Kniha sa mala stať akýmsi mementom toho, čo sa v roku 1990 na rakúskom odpočívadle stalo, aby verejnosť, médiá i sudcovia na Slovensku nezabudli, koho by mohli pustiť spoza mreží na slobodu.

„Tí bastardi boli odsúdení na doživotie. Tamojší sudca nás uistil, že doživotie naozaj znamená doživotie. A teraz sa oni dvaja pravidelne pokúšajú dostať na slobodu. A tu v Holandsku sú právnici, ktorí hovoria, že doživotné tresty sú nehumánne. Dobre, a čo teraz s príbuznými obetí? S obeťami? Aj oni dostali skurvený doživotný trest,“ rozčuľoval sa člen rodiny Widdershovenovcov, keď sa o ich žiadostiach o podmienené prepustenie dopyčoval.

Bertova kniha napokon vyšla až začiatkom roka 2021 a jej vydanie ma úprimne prekvapilo. Nevedel som, že sa niečo podobné chystá. S pomocou internetového prekladača som ju prečítal a nejasné pasáže som konzultoval priamo s Bertom. Chcem sa mu touto cestou poďakovať nielen za jej napísanie, ale aj za ochotu poskytnúť mi ďalšie informácie a fotografie z knihy na použitie do tej mojej. Keďže rodina manželov mala záujem o jej napísanie, poskytla mi prostredníctvom svojho člena veľmi cenné informácie, ku ktorým by som sa nijakým spôsobom nedostal. Bert sa, bohužiaľ, nedostal k slovenskému archívu, plnému tisícok strán dokumentov o prípade. Vďaka informáciám z jeho knihy som tak mohol dať dokopy text, ktorý, trúfam si povedať, poskytuje najkomplexnejší pohľad na prípad vraždy, ktorá šokovala niekoľko krajín Európy.

Ďakujem ti veľmi pekne, Bert, za pomoc a ochotu. Napísali sme si toho viac. Aj o tom, aké je niekedy nevďačné písať knihy, no tá tvoja bude mať navždy svoje vlastné miesto v histórii holandskej krimiliteratúry.

Keď som už spomenul archív, moja vďačnosť smeruje aj k archívu Krajského súdu v Bratislave a jeho ochotným pracovníčkam. Špeciálne pozdravujem sympatickú paniu, ktorá sa o moje bádanie zaujímala a pomohla mi so zabezpečením archiválií. Za dodatočné informácie z minulých čias ďakujem Jergušovi Sivošovi z Ústavu pamäti národa a kolektívu z Archívu bezpečnostných zložíek v Prahe a v Brne.

Na chvíľu sa vrátim do Holandska. Istá forma poďakovania patrí aj novinárovi Josovi van den Campovi. Netýka sa priamo tvorby textu tejto knihy, ale roka 2015, keď som sa o vražde dozvedel a keď ma na ďalšie roky pohltila. Josovi som dodal rozhovor s Masárom a Molnárom, on pre mňa vyspovedal Reného a pripojil aj jeho aktuálnu fotografiu. Fotografia vo mne vyvolala zimomriavky a vnútornú depresiu.

Ďalšie roky som sa k nej vracal a prežíval veľkú ľútosť. Istým spôsobom ma stále motivovala, aby som sa odhodlal napísať samostatnú knihu o tomto prípade, aby pamiatka a láska dvoch mladých ľudí nezostala zahrabaná kdesi v archívoch.

Chcem sa poďakovať vtedajšiemu predsedovi senátu dnes už neexistujúceho Mestského súdu v Bratislave Jozefovi Kanderovi za poskytnutie spomienok a komplexného rozhovoru.

Poďakovanie patrí všetkým čestným sudcom, prokurátorom, vyšetrovateľom, znalcom, tlmočníkom, svedkom a ďalším, ktorí na tomto prípade pracovali.

Dôležité, či už rozsiahle, alebo čiastkové informácie, mi do knihy poskytol bývalý mestský prokurátor Juraj Trokan, advokáti Andrej Lehoňan a Peter Zelenay, bývalá Molnárova kamarátka z dávnych čias pani Magdaléna, fotograf Peter Brenkus, psychológ Anton Hereťik, muž sprevádzajúci holandských novinárov v Bratislave, dvaja bývalí vyšetrovatelia prípadu, bývalá majiteľka karavanu, kde došlo k vražde, a ďalšie osoby, ktoré nechceli byť žiadnym spôsobom menované, či už zo strachu z pomsty dvoch odsúdencov, alebo len zo zlého pocitu, ktorý by nastal po spojení ich mena s prípadom vraždy. Všetkým im patrí moje úprimné poďakovanie.

Za podporu a pomoc pri ceste do Rakúska za osobným spoznávaním tragédie na miestach, kde došlo k hrozným činom, ďakujem A. P. a M. K., opäť radšej bez menovania.

Ďakujem Vydavateľstvu Dixit za ďalšiu profesionálnu spoluprácu a podporu mojej myšlienky napísať samostatnú knihu o tomto prípade.

Na záver som si nechal jedno poďakovanie, pre ktoré nenachádzam osobitý prívlastok. Chcel by som sa poďakovať Jánovi Molnárovi a Ľuborovi Masárovi za to, že mi poskytovali odpovede na moje nekonečné otázky. Nepýtal som sa ich iba na rok 1990 a súčasný trest, ale aj na ich životy, na ich minulosť, na ich život za mrežami, na ich vyhladky do budúcnosti, ktorá nemá asi žiadnu perspektívu...